

Getunnelde centraal veneuze katheter

Op de afdeling Hematologie

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

**albert
schweitzer**

Inleiding

In overleg met uw arts is besloten dat u een getunnelde centraal veneuze katheter (CVC) krijgt. In deze folder leest u meer over het plaatsen van de katheter en de verzorging ervan.

Beleving

We proberen zo goed mogelijk aan te geven wat u kunt verwachten aan ongemak of pijn als u een behandeling krijgt. Toch beleeft ieder mens dat anders en op zijn eigen manier. Vertel het ons als u ergens tegenop ziet of ongerust bent, dan kunnen we daar nog extra rekening mee houden.

Wat is een getunnelde centraal veneuze katheter?

Tijdens uw behandeling heeft u langdurig een infuus nodig voor het geven van medicijnen en wordt er regelmatig bloed afgenomen. Om te voorkomen dat u hiervoor vaak geprikt moet worden, krijgt u een speciaal infuus: een getunnelde centraal veneuze katheter (CVC). Getunneld betekent: onder de huid door geleid. Centraal betekent dat het infuus in een groot bloedvat ligt. Veneus betekent 'in een ader'. Een katheter is een hol slangetje.

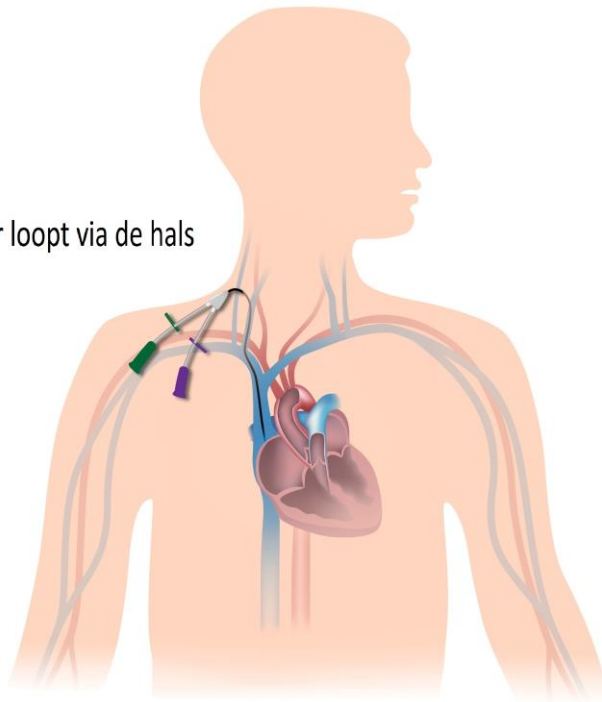
Op de hematologie afdeling wordt gebruik gemaakt van een **getunnelde** CVC of zogeheten Hickman-katheter, omdat deze lang kan blijven zitten en er minder kans is op infectie.

De getunnelde CVC wordt via de huid ingebracht in één van de grote bloedvaten, die in de hals of onder het sleutelbeen lopen (zie afbeelding op volgende pagina). Om de getunnelde CVC op zijn plaats te houden, loopt deze een aantal centimeters onder uw huid door en komt op uw borstkas door de huid heen.

Onder de huid bevindt zich in de getunnelde CVC een verdikking van wit sponsachtig materiaal, de cuff. Deze cuff groeit vast in de huid en zorgt ervoor dat de katheter op zijn plaats blijft zitten.

Het gedeelte van de getunnelde CVC aan de buitenkant van uw lichaam, splitst zich in twee of drie slangetjes. Het deel van de katheter buiten het lichaam is afgeplakt met een speciale pleister.

de katheter loopt via de hals

Afbeelding: De getunnelde CVC ingebracht in een groot bloedvat.

Het inbrengen van de katheter

Vorbereiding

Als u bloedverdunnende medicijnen gebruikt, moet u dit altijd doorgeven aan de arts. De arts bespreekt met u of en hoelang voor de ingreep u moet stoppen met het innemen van deze medicijnen. Ook het gebruik van pijnstillers moet u doorgeven, omdat sommige pijnstillers een bloedverdunnende werking hebben.

Voor deze ingreep moet u 3 uur van te voren nuchter zijn.

Voor de ingreep krijgt u een infuusnaald, om eventuele medicatie toe te kunnen dienen.

Als u overgevoelig bent voor bepaalde medicijnen of materialen zoals bijvoorbeeld siliconen, meldt u dit aan uw arts en de verpleegkundige in het ziekenhuis.

Inbrengen van de getunnelde CVC

Het inbrengen van de getunnelde CVC gebeurt op de angiokamer. Dit is een behandelkamer voor bloedvaten op de operatieafdeling. Deze ingreep moet onder steriele omstandigheden plaatsvinden. U wordt vooraf plaatselijk verdoofd.

Tijdens de ingreep wordt er een röntgenfoto gemaakt om te zien of de getunnelde CVC op de juiste plaats ligt.

De aangeprikte plaats in de hals wordt gehecht en afgeplakt met een pleister. Bij de opening onder het sleutelbeen wordt de getunnelde CVC aan de huid vastgehecht. De opening wordt afgeplakt met een doorzichtige pleister.

De ingreep duurt ongeveer 30 minuten.

Complicaties

Een enkele keer kan het inbrengen van een getunnelde CVC of het hebben van deze katheter complicaties geven.

- Tijdens de ingreep is er een kleine kans dat de longvliezen worden aangeprikt. Hierdoor ontstaat een klaplong. Als dit gebeurt moet u hiervoor apart behandeld worden.
- De eerste dagen na de ingreep kunt u wat (spier-) pijn en een stijf gevoel in uw schouder hebben, aan de kant waar de getunnelde CVC is ingebracht. Soms ontstaat er een bloedingstorting bij de insteekopening. Deze plek is pijnlijk, maar trekt vanzelf weg.
- Het is mogelijk dat u een infectie krijgt bij de getunnelde CVC. Dit kan een infectie van de huid zijn of een bacterie die in de bloedbaan komt. U moet dan behandeld worden met antibiotica. Soms is het nodig de katheter om deze reden te verwijderen.

Heeft u vragen over mogelijke complicaties. Stel deze gerust aan uw arts of verpleegkundige.

Verzorgen van de getunnelde CVC

In het ziekenhuis

Als u bent opgenomen in het ziekenhuis wordt de getunnelde CVC dagelijks door een verpleegkundige verzorgd. Het is belangrijk dat de getunnelde CVC niet verstopt raakt. Daarom wordt deze elke dag doorgespoten met een speciale vloeistof. De dopjes en de pleister verwisselen we regelmatig.

De hechting in de hals wordt op de afdeling na 10 dagen weer verwijderd.

Thuis

Wanneer u naar huis gaat, bespreekt de verpleegkundige met u hoe de zorg voor de getunnelde CVC thuis gaat gebeuren.

Het kan zijn dat u voor de verzorging en het doorspoelen van de getunnelde CVC naar het ziekenhuis moet komen of dat een gespecialiseerde verpleegkundige van de thuiszorg bij u langs komt.

Thuis is er meestal geen infuus op de getunnelde CVC aangesloten. Om verstopping van de getunnelde CVC te voorkomen moet deze minstens één keer per week met een oplossing worden doorgespoeld. Ook de dopjes en de pleister worden één keer per week verwisseld.

De pleister waarmee de getunnelde CVC is vastgeplakt, kunnen loslaten door bijvoorbeeld transpiratie. U mag de pleister *nooit zelf verwijderen*. U kunt contact opnemen met degene die uw getunnelde CVC verzorgt.

Douchen en zwemmen

- Als de pleister op de insteekplaats nog goed zit, kunt u douchen. Als u gaat douchen, moet de getunnelde CVC en de dopjes *waterdicht afgesloten* worden. Vraag de verpleegkundige die uw getunnelde CVC verzorgt om advies.
- U mag *niet* zwemmen en in bad gaan. De pleister kan dan loslaten. Hierdoor kunnen bacteriën bij de insteekopening komen.

Redenen om het ziekenhuis te bellen

- Koorts boven de 38°C.
- Herhaaldelijk ernstig rillen en klappertanden ('koude rillingen').
- Pijn of roodheid bij de insteekopening van de getunnelde CVC.
- De getunnelde CVC is beschadigd.
- De getunnelde CVC lijkt naar buiten te schuiven.

Heeft u een of meerdere van deze klachten, bel dan naar afdeling B3 om met een van de verpleegkundigen te overleggen. De afdeling is 24 uur per dag bereikbaar, tel. (078) 652 34 93.

Tot slot

Als u na het lezen van deze folder nog vragen of opmerkingen heeft, aarzelt u dan niet om deze met de verpleegkundige te bespreken. Uw reactie is welkom.

Geef hier uw mening over deze folder: www.asz.nl/foldertest/

De afbeelding in deze folder zijn afkomstig van Shutterstock en via een licentieovereenkomst door ons verkregen. Het is derhalve aan derden niet toegestaan om deze afbeelding op welke wijze dan ook, te gebruiken of te kopiëren. Voor het eigen gebruik van deze afbeelding verwijzen wij naar www.shutterstock.com

Albert Schweitzer ziekenhuis
afdeling Hematologie
januari 2022
pavo 0558